

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

**Očitovanje na pitanja i prijedloge dostavljene u sklopu savjetovanja sa
zainteresiranom javnošću o Nacrtu odluke o zamjeni gotovog novca kune u
povlačenju**

studeni 2022.

Hrvatska narodna banka provela je na svojim internetskim stranicama savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi s Nacrtom odluke o zamjeni gotovog novca kune u povlačenju (u nastavku teksta: Nacrt odluke) u razdoblju od 23. rujna do 23. listopada 2022.

Zainteresirani sudionici pozvani su da na e-adresu gotovina-regulativa@hnb.hr, u propisanom razdoblju trajanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, dostave komentare, prijedloge ili pitanja u vezi s predloženim Nacrtom odluke.

Tijekom provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću Hrvatska narodna banka zaprimila je prijedloge i komentare Hrvatske udruge banaka i Privredne banke Zagreb d.d.

Zaprimljeni prijedlozi i stajališta Hrvatske narodne banke navedeni su u nastavku teksta.

1.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz članak 3. stavak 16. Nacrta odluke: "osposobljeni zaposlenik jest zaposlenik obveznika iz članka 2. ove Odluke..."

Molimo pojašnjenje: Ako se zaposli novi djelatnik, u kojem roku on provodi ovu edukaciju?

1.b Očitovanje

Nacrtom odluke propisana je ručna provjera autentičnosti gotovog novca i ručno detaljno brojenje koje obavlja isključivo osposobljeni zaposlenik. Samo zaposlenik koji je prošao nacionalni program obuke u Hrvatskoj narodnoj banci može raditi na navedenim poslovima, a poslovna je odluka obveznika Nacrta odluke u kojemu će roku prijaviti novog zaposlenika za obuku. Zaposlenici koje je obveznik prijavio u nacionalni program obuke mogu neposredno nakon prijave pristupiti *online* edukaciji.

2.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz članak 9. stavak 1. Nacrta odluke: "Banka dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci osobnom dostavom popunjeni obrazac Prijava potpisa osoba ovlaštenih za potpisivanje dokumentacije koju banka upotrebljava za podizanje i polaganje gotovog novca kune (u nastavku teksta: Prijava potpisa, Prilog 2.) zajedno s njegovim priložima."

Predlažemo izmjenu ovog stavka tako da uvodni dio glasi: "Banka dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci osobnom dostavom ili elektroničkim putem u skladu sa stavkom 11. ovog članka popunjeni obrazac Prijava potpisa..."

Bez te je dopune stavak 1. ovog članka u kontradikciji sa stavkom 11. istog članka.

2.b Očitovanje

Prijedlog se djelomično prihvaća.

Dokumentacija za polaganje gotovog novca koja se dostavlja elektroničkim putem prema uputi koju banci dostavlja Servisni centar jest najava pologa iz članka 10. Nacrta odluke, koja se dostavlja pojedinom gotovinskom centru.

Zbog jasnoće iz članka 9. stavak 11. premješten je u članak 10. stavak 3. i glasi:

"(3) Ako banka elektronički dostavlja dokumentaciju za polaganje gotovog novca propisanu ovim člankom, ona mora biti ovjerena na način i u skladu s uvjetima definiranim tehničkom uputom za dostavu elektroničkim putem koju banci dostavlja Servisni centar."

3.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz članak 9. stavak 5. točku 1. Nacrta odluke: "popis ovlaštenih osoba banke za podizanje i polaganje gotovog novca u pojedinom gotovinskom centru, koji sadržava najmanje: ime i prezime, OIB i/ili vrstu i broj osobnog dokumenta te, ako je primjenjivo, broj zaštitarske iskaznice i datum primjene (u nastavku teksta: Popis ovlaštenih osoba za podizanje i polaganje gotovog novca)".

Predlažemo izbrisati izraz "podizanje" budući da u 2023. nema podizanja HRK.

3.b Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća.

Člankom 9. stavkom 7. Nacrta odluke navedeno je: "Prijava potpisa iz stavka 1. i popisi iz stavka 5. ovog članka, koje je banka dostavila na temelju Odluke o opskrbi banaka gotovim novcem eura ("Narodne novine", br. xx/2022.) smatrat će se dokumentacijom dostavljenom po ovoj Odluci."

Na temelju navedenog obrasci koji se istodobno koriste u dvije odluke moraju sadržavati identične nazive.

4.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz članak 12. stavak 2. točku 2. Nacrta odluke: "utvrđuje identitet ovlaštene osobe banke za podizanje i polaganje gotovog novca kune uvidom u identifikacijske dokumente i usporedbom podataka s tih dokumenata s podacima o ovlaštenoj osobi banke za podizanje i polaganje gotovog novca kune upisanima u Popis ovlaštenih osoba za podizanje i polaganje gotovog novca".

Predlažemo izbrisati izraz "podizanje" budući da u 2023. nema podizanja HRK.

4.b Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća.

Člankom 9. stavkom 7. Nacrta odluke navedeno je: "Prijava potpisa iz stavka 1. i popisi iz stavka 5. ovog članka, koje je banka dostavila na temelju Odluke o opskrbi banaka gotovim novcem eura ("Narodne novine", br. xx/2022.) smatrat će se dokumentacijom dostavljenom po ovoj Odluci."

Na temelju navedenog obrasci koji se istodobno koriste u dvije odluke moraju sadržavati identične nazive.

5.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Vezano uz članak 27. stavak 3. Nacrta odluke: "Hrvatska narodna banka objavljuje na svojim internetskim stranicama, a banka preuzima, sljedeće obrasce:"

predložemo dopunu navedenog stavka budući da ima još dionika koji preuzimaju obrasce objavljene na internetskim stranicama.

5.b Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

Članak 27. stavak 3. mijenja se tako da glasi: "Hrvatska narodna banka na svojim internetskim stranicama objavljuje sljedeće obrasce koji se mogu preuzeti..."

6.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Molimo pojašnjenje definiraju li se u Prilogu 2. posebno ovlaštenici za podizanje, a posebno za polaganje.

Za potpisivanje u Prilogu 2. točki A "Narudžbe gotovog novca, Specifikacije položenoga gotovog novca i Naloga za prijenos ovlašćuju se" – odabire li se za ove tri kategorije posebno koga se za što ovlašćuje budući da se kod samih potpisnika ne definira za što su ovlašteni?

6.b Očitovanje

Ako svu dokumentaciju navedenu pod točkom A Priloga 2. (Prijava potpisa osoba ovlaštenih za potpisivanje dokumentacije koju banka upotrebljava za podizanje i polaganje gotovog novca) ovjeravaju iste ovlaštene osobe, potrebno je odmah ispod naziva točke A označiti sva tri polja što ovlaštene osobe banke mogu potpisivati i popuniti jedan obrazac Priloga 2. Ako se radi o različitim osobama, za svaki dokument iz točke A koji su ovlašteni potpisivati ispunjava se poseban Prilog 2.

7.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Prema Nacrtu odluke o zamjeni gotovog novca kune u povlačenju člankom 8. stavkom 1. definirano je da su banke uz ostale obveznike iz članka 2. dužne provesti provjeru autentičnosti svake novčanice i kovanice kune te izdvojiti sumnjiv gotov novac. Tom odlukom također je definirano da se provjera autentičnosti gotovog novca kune (novčanice i kovanice) obavlja na uređajima za provjeru autentičnosti ili ručno od osposobljenog zaposlenika uz primjenu opreme za provjeru autentičnosti, a to su povećalo, ultraljubičasta svjetiljka, infracrvena kamera, magnet i drugo.

Trenutačno važećom Odlukom o uvjetima redistribuiranja novčanica i kovanog novca kuna i lipa člankom 16. definirano je da su obveznici koji redistribuiraju kovani novac na blagajnama obvezni

osigurati provjeru autentičnosti koju će obaviti osposobljeni zaposlenik, odnosno nije propisana obvezna primjena opreme za provjeru autentičnosti za kovani novac.

Nadalje, Nacrtom odluke o kontroli provjere autentičnosti i prikladnosti gotovog novca eura, određeno je da ručnu provjeru autentičnosti eurokovanica provodi osposobljeni zaposlenik vizualnim pregledom bez uporabe dodatnih pomagala prema Kriterijima za ručnu provjeru prikladnosti eurokovanica.

Stoga se zaključuje da je provjera autentičnosti kovanica gotovog novca uz primjenu opreme obvezna isključivo za kovanice kuna i lipa, i to u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

Kako bi se predmetni prijedlog ispoštovao, banke bi za navedeno razdoblje morale pribaviti dodatnu opremu za ručnu provjeru kovanica kuna i lipa te bi se proces redovnog rada zbog provjere svake pojedinačne kovanice koju bi klijenti donijeli u Banku znatno usporio. Početkom 2023. godine očekuje se značajan priljev kovanica kuna i lipa u poslovnice banaka, što će samo po sebi utjecati na duže trajanje transakcija koje će se provoditi na šalterima Banke. Dodatno, sve zaprimljene kovanice od 1. siječnja 2023. više se neće redistribuirati i slat će se u Finu GS gdje se uz njihovo brojenje dodatno strojno provjerava njihova autentičnost.

Uvažavajući navedene činjenice i gotovo zanemariv udio krivotvorenih kovanica kuna i lipa u ukupnoj masi kovanica kuna i lipa predlažemo dosadašnji model autentifikacije kovanica kuna i lipa, odnosno provjeru autentičnosti od osposobljenih zaposlenika vizualnim pregledom bez uporabe dodatnih pomagala, a kako je trenutačno definirano postupanje pri provjeri autentičnosti kunskih kovanica i od 1. siječnja 2023. za eurokovanice.

7.b Očitovanje

Prijedlog se prihvaća.

Članak 3. stavak 1. točka 15. mijenja se i glasi:

"(15) oprema za provjeru autentičnosti novčanica jest oprema za pojedinačnu provjeru zaštitnih obilježja na novčanicama kao što su povećalo, ultraljubičasta svjetiljka, infracrvena kamera i drugo, a kojom se koristi osposobljeni zaposlenik u postupku ručnoga detaljnog brojenja novčanica, u svrhu identificiranja sumnjivih primjeraka novčanica kune."

8. Dodatne izmjene i dopune

Upravno vijeće Europske središnje banke 20. listopada 2022. donijelo je odluku o odgodi početka rada nove TARGET platforme, koja se razvija u sklopu projekta T2-T2S konsolidacije. Planirani

početak rada nove TARGET platforme jest 20. ožujka 2022. Do uspostave nove platforme postojeći sustav TARGET2 nastavlja s radom.

Prema navedenoj odluci Europske središnje banke Hrvatska narodna banka izmijenila je sljedeće odredbe:

8a. Izmijenjen je članak 15. stavak 4. Nacrta odluke:

"Ako na računu banke za gotovinu nema dovoljno novčanih sredstava za terećenje tog računa u iznosu utvrđenog manjka gotovog novca kune, gotovinski centar pisanim će zahtjevom tražiti od banke da na tom računu osigura pokriće za to terećenje. Banka je dužna bez odgode prenijeti nedostatna novčana sredstva sa svog RTGS DCA računa na svoj račun za gotovinu na temelju pisanog zahtjeva gotovinskog centra."

mijenja se i glasi:

"Ako na računu banke za gotovinu nema dovoljno novčanih sredstava za terećenje tog računa u iznosu utvrđenog manjka gotovog novca kune, gotovinski centar pisanim će zahtjevom tražiti od banke da na tom računu osigura pokriće za to terećenje. Banka je dužna bez odgode prenijeti nedostatna novčana sredstva sa svojeg PM računa na svoj račun za gotovinu na temelju pisanog zahtjeva gotovinskog centra."